

ГӨРӨ ПЕЧОРА

Газет лөдөнү ВКП(б) Гэваса райком да райсполком

№ 31 (1352) Май 1-ој лун 1938 во

Мед олас мај первој лун!

Май 1-ој лун—ужалыс јөзлөн боевөј межународној революционнөј праздник. Та лун капиталистическөј странајасса ужалыс јөз петисны демонстрацияс выль, медым јөздөнү фашизмлы выль империалистическөј война угрозалы паны, шыгжалымлы да ужтомалымлы паны тышканы асланыс решимост жылыс. Фашизм зилд бзтыны воиналыс би, кыпдны выль вркостан боина. Ужалыс јөзлы шыгжалым да корысалым фашизм вајис сјө странајасын, көни сјө бостис власт. Фашизм сулалд насилје да пөрјасөм вылын. Со мыј вөсна пыр јонжыка јонмө јединөј антифашистскөј народнөј фронт. Став странајасас паскалд героическөј испанскөј јөдөс поддөржитөм вөсна движеније, коді стойкөја жугөдлө фашистскөј мјатежнөкјаслыс да итало-германскөј интервентјаслыс нападеніејасө. Китајскөј ужалыс јөз петкөдлө героическөј тышјас јапонскөј фашизмкөд. Май 1-ој лун тавоса воын—сјө антифашистскөј вынјас боевөј смотрлөн лун.

Гырыс победајасөн первомајскөј праздник встречајтны Советјас странаса ужалыс јөз. „Міјан советскөј общество шеддөс сјөс, мыј сјө социализмө кызыннас пөртис-нын олөм, лөддөс социалистическөј стрөј, мөднөг-кө, пөртис олөмө сјөс, мыј марксистјаслөн шугө мөднөгөн коммунизм медвогга либө улысса фазадн. Сіз-кө, міјан кызыннас пөртөма-нин олөмө коммунизмлыс медвогга фазасө, социализм“ (І. Сталин). Сталинскөј Конституция вөчис социализм вөсна тышык міјан рөбінаса ужалыс јөзлыс гырыс итөгјас.

Міјан успехјас вајөддөнү бешенствоө капиталистическөј хішчыкјасөс. Фашистскөј Германия да Польша, генералскөј Јапонія пуктөны став вынсө, медым котыртны міјан зоргалыс социализм страна выль укөдчөм. СССР-са ужалыс јөз нөдтө минута кежлө не должендөс вунөдны, мыј СССР өніја кадө нөшта зик-на өтік социалистическөј страна. Јондө рубеж сајса ужалыс јөз поддөржаөдн, но мі олам міјанлы враждебнөј капиталистическөј кышалөмын.

Міјан страна нүддө мирнөј политика, сылөн ем жугөднү погтөм военинөј вын. Сылыс границајасөсө вөдөмын сталнөј стөнаөдн сулалдны славнөј Рабоче-Крестьянскөј Краснөј Армия, Военно-Морскөј флот да вына авиация. Фашизм, коді дастө Советскөј Сојузлы паныда война, коді өзтө мирөвөј пөжар, пасмунө социализм бостны погтөм твердынаө, відлас-кө укөдчыны міјан выль.

Фашизм агентјасөн, германо-јапонскөј контрразведкајасса медалөм јөздөн, выль война бзтысјасөн петөны презреннөј троцкистјас да налөн вескыдыввса сообщикјас. Міјан мог немжалиттөг паздны да вужнас бертны шпюнајаслыс, диверсантјаслыс да мортвысјаслыс тајө бандасө.

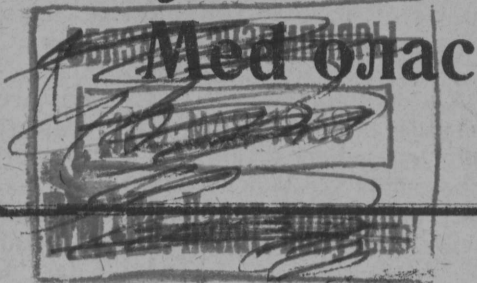
Асланыс первомајскөј демонстрация выль СССР-са ужалыс јөз петөны большевистскөј партия лозунгјас улын, Маркслыс—Энгельслыс—Ленинлыс—Сталинлыс непобөдимөј знамјасө вылын кутөмөн.

Мед олас Мај первој лун!

Гөрд Армия демонстрация вылын

Мед олас Маркслөн—
Энгельслөн—Ленинлөн великөј непобөдимөј знамја!

ЛЕНИНИЗМ!

І. В. Сталин

1912 вога первомајскөј листовка

Став странајасса пролетарияс, өтүвтчөй!

Мед олас Мај 1-ој лун!

Јортјас!

Нөшта колан немьна став странајасса рабочөјјас шуисны быд во празднүтны первој мајлыс талунја лун. Сјө вөлі 1889-өд воын, кор став странајасса социалистјас парижскөј конгресс вылын рабочөјјас шуисны шук талун, мај первој лун, кор природаыс саөмө төвса уздымыс, вөрјас да гөрајас вөвтгысөны вежөн, мујас да вөзјас баситчөны зоріјасөн, шондө заводитчө шонтыны шоньдыкя, сынөдын чувствүйтчө ловзөм-лөн радлун, а природа заводитчө јөктыны да радлыны,—најө шуисны шук талун виставны став мырысы, мыј рабочөјјас вајөны человечестволы тулыс да капитализм чөпјасыс мөздөм, мыј рабочөјјас призвандө выльмөдны мирсө свобода да социализм подув вылын.

Быд класслөн емдө асланыс раөейтана праздникјас. Свор'анајас лөсөдөсны асыныс праздникјас, сені најө провозглашөйтөны крөстанаөс грабитан „право“. Буржуалөн емдө асланыс праздникјас да на вылын најө „оправдывајтөны“ рабочөјјасөс експлоатирүтан „право“. Емдө праздникјас і попјаслөн і на вылын најө ошкөны сущөствүјтан пөрадокјас, көни труженікјас гібнитөны корыслувын, а тунөјаөцјас тырөмаөс роскошдн.

Должен лоны аслас праздник і рабочөјјаслөн і сы вылын најө должендөс провозгласитны: всеобщөј уж, всеобщөј свобода,

став јөзлыс всеобщөј равенство. Тајө праздник—первој мајса праздник.

Тақі решитисны рабочөјјас нөшта 1889-өд воын-на.

Сјө кадсан рабочөј социализмлөн боевөј чукөстчөмыс пыр јонжыка кылдө Мај 1-өд лунса мөтинјас да демонстрацияјас вылын. Пыр паскыдыкя ојдө рабочөј движенилөн океан, Јевропаса да Америкасан Азијаөз, Африкаөз да Австралијаөз выль странајасөс да государствојасөс шымыртөмөн. Рабочөјјаслөн коркөса жеб межународнөј сојуз быдмис ставсө некымын да во чөжөн вынөјра сојузө, кодлөн емдө регуларнөј конгрессјас да коді өтүвтө мир став помјасыс уна мильион рабочөјөс. Жужыд гыјасөн кыптө пролетарскөј скөрдунлөн море да пыр грөз-нөјжыка наступајтө капитализмлөн шатласан твердынајас выль. Англијаса, Германияса, Белгијаса, Америкаса да мукөд странаса ізшөм перјөјаслөн неважөн пансыс великөј забастовкаыс, забастовкаыс, коді вајис експлоататорјаслы да став мирса царјаслыс страх,—јавнөј признак сылөн, мыј социалистическөј революция абу гөрајас сајын...

„Мы не чтөм златого кумира!“ Оз ков міјанлы буржуалөн да нартитысјаслөн царствоыс. Проклатіе да смерт капитализмлы сјө корысалан, да впр кістан ужасјаснас! Мед олас уж-лөн царство, мед олас социализм!

Со-мыј провозглашөйтөны талунја лундө став странајасса сознательнөј рабочөјјас.

І асланыс победаө ескөмөн, спокојнөјөс да јондө, гөрдөја тувтчалдны најө обөтованнөј му динө туј куза, југыд социализм динө туј куза, восков бөрсө восков Карл Маркслыс великөј призвөсө:—„Став странајасса рабочөјјас, өтүвтчөй!“—олөмө пөртөмөн.

Тақі празднүтөны Мај 1-өд лун свободнөј странајасса рабочөјјас.

Роч рабочөјјас сјө кадсан, кыз најө кутисны вөны асыныс положенијөсө гөдөрвөдмө, асланыс јортјасыс колчыны көсјөтгө, век өтүвтчылысны асланыс заграничнөј јортјас өтүвја гөдлөсө, өтпырјө накөд Мај 1-өд лун празднүтөмөн, нинөм выль вөдөдтөг, царскөј правитөльство зөверскөј репрессияјас выль вөдөдтөг. Правда, бөрја 2—3 вонас контрреволюционнөј вакханалја да партинөј развал, промышленнөј депрессия да паскыд массајас пөвсын мертвјашчөј политическөј равнодушје кадколастын роч рабочөјјас лишитисны позанлуныс важ мозыс празднүтны асыныс југыд рабочөј праздниксө. Но бөрја каднас странаын заводитчөм ловзөм, рабочөјјас пөвсын економическөј забастовкајас да политическөј протөстјас көт-нин втородумөцјаслы—социалдемократјаслыс дөлдөсө выль

(Помсө вөдөд 2-өд листбок.)

I. В. Сталин

1912 воґа первомајскöй листовка

Став странајасса пролетаріјас, öтувтчöй!

Med олас Мај 1-ој лун!

пöв видлалом повод куза крестана паскыд слöјјас пöвсын чужыг-недовольство, кодi лоi 20 дорыс унжык губернаде шыгјаломöн шымыртöм вöсна, уна со сурс приказкјаслөн россiјскöй зүбрјас „обновленöй“ стројлы паныда протестјас,—ставыс тaјö вiста-лö сы јылыс, мыј мертвјашщöй унзiлыс прöйдiтö, странаын да медса воґ пролетариат пöвсын политическöй ловзöмлы местасö уступатöмөн.

Со мыј вöсна тaјö воын роч рабочöјјас вермасы дај долженöс талунја лунö нуждöны кiнысö асланыс заграничнöй јортјаслы. Со мыј вöсна најö долженöс сiјö либö мöд формаын празнујтны öтщöщ накöд Мај первој лун. Најö долженöс шуны талун, мыј свободнöй странајасса јортјаскöд öтщöщ—оз четiтны i оз кутны четiтны зарни кумiрöс.

Најö долженöс сыыс кынчи содтыны став странајасса рабочöјјас öтувја требованiеö ассыныс собственнöй русскöй требова-није царизмöс путкылтöм јылыс, демократическöй республика лöсöдöм јылыс.

„Мiјан ненавистнöйöс тиранајслөн коронајас!“ Народ страдаецлыс чепјас-сö ми четiтам! Смерт вiрöс-сöм царизмлы! Смерт двор-анскöй поземельнöй собственостлы! Смерт кöзa-скöй тиранiјалы фабрiкјасын, заводјасын да рудникјасын! Му—крестаналы! 8 часа уж—рабочöјјаслы! Демократическöй республика—Россијаса став гражданалы!

Со мыј долженöс нöшта провозгласитны талунја лунö, роч рабочöјјас.

Сiјö лöж да лакејство медбöрја Нiколај воґын, кор роч либералјас ескöдöны аснысö i мукöдöс, мыј царизм Россијаын крe-паммыс да сiјö вермас мoг-мöдны народлыс основнöй нуждајассö.

Сiјö ылöдчöм да фари-сејство, кор роч либерал-јас сылöны став гöлöсјас вылö, мыј революција кули, да ми олам „вылмöдöм“ стројын.

Виöдлöј ас гöгöрныд, уна страдајтны Россија-öмöј подхoдитö вылмöдöм бла-гоустројеннöй страна вылö? Демократическöй конституцијас пыдди—виселица-јаслөн да сiкöј произвол-лөн режим!

Всенароднöй парламент пыдди—сöд помещикјас-лөн сöд дума!

„Гражданскöй свобода-лөн вöрзöдны поґтöм пa-насјас пыдди, кывлөн, соб-ранiјелөн, печатлөн, сојуз-јаслөн да стачкајаслөн свобода пыдди, кодјасöс кöс-јисны сетны нöшта октабр 17-öд лунса манифестын—усмотренијејаслөн да пре-сеченијејаслөн мjортвöј кi, тупкöм газетјас, высланнöй

редакторјас, разрушитöм сојузјас, вöтлалöм собрани-јејас.

Личност неприкосновен-ност пыдди—турмајасын нöјтöмјас, граждана вылын iзбавательствојас, Ленскöй приискјас вылын забастов-щицкјаскöд вiр кiстан рас-права!

Крестанскöй нуждајас мoгмöдöм пыдди—крестан-скöй массајаслыс мујассö воґ вылö мырддалан по-литика!

Упорядоченнöй государ-ственнöй овмöд пыдди—ин-тенданствојасын гусасöм, кöрттуј вывјасса управле-нијејасын гусасöм, вöр ов-мöсын гусасöм, морскöй ве-домствоын гусасöм!

Правителственнöй меха-низмын пöрадок да дисципли-на пыдди—судјасын под-логјас, сыскнöй полицијасы-ын шантаж да вымогатель-ствојас, охранный отделе-нијејасын морт вiјöмјас да провокацијас!

Роч государство между-народнöй величiје пыдди—„русскöй политикалөн“ ма-тысса да ылысса асывыв делöјасын позорнöй провал, вiрөн ојдыс Персија делö-јасын палачлөн да рöзöри-тельлөн рол!

Обывательјас успокојени-је да благоденствије пыдди—самоубијствојас карјасын да сiктјасын 30 милльон крестаналөн уж а с а ј т а н шыгјалом!

Нравјас оздоровитöм да сöстoммöдöм пыдди—кыв-лытöм разврат манастир-јасын, официалнöй моральөн сiјö твердынајасас!

I кызi серпассö сiгералöм—Ленскöй приискјас вылын труженiкјасöс сојасөн звер-скöја лылöм!..

Шедöдöм свободајас раз-рушитысјас, виселицајаслөн да лылöмјаслөн поклонник-јас, „усмотренијејаслөн“ да „пресеченијејаслөн“ автор-јас, вöрјас-интендантјас, вöр-јас-инженерјас, грабителјас-полицејскöјјас, морт выис-охранникјас, развратителјас—Распутинјас—со најö, Рос-сијаöс „вылмöдысјасыс!“

I емöс нöшта свет вылын јöз, кодјас лыстöны утвер-ждајтны, мыј Россијаын ставыс благополучнö, ре-волюција кули!

Ез, јортјас! сени, кöни шыгјалöны уна милльон крестана, а рабочöјјасöс лы-лöны забастовкаыс, сени революција кутас овны, кыт-чöз оз вушы му чöжöм бан вылыс человечество-лөн позорыс, роч царизм.

I ми долженöс шуны та-лунја лунö, Мај первој лу-нö, сiјö либö мукöд форма-ын, мiтинјас, массовкајас либö гуса собранијејас вы-лын,—кöни кызi целесооб-разнöйжык лoд, мыј кланiт-чам тышкасны царскöй са-модержавијеöс iккöз пут-кылтöм вöсна, мыј чoдö-малам локтан роч револю-цијас, Россијаöс мездысöс. Сiкö мыччам-жö кiны-

47 во сaјын нöшта ез-на-вöв социал-демократическöй партија, но Петербурґын вöлiны-нич рабочöјјаслөн кружокјас.

Кружокјасса участникјас пiыс унжыкыс вöли пiтер-са метaллыстјас да ткачјас. Медса унжыкыс вöли Пути-ловскöй, Балтiјскöй, Обу-ховскöй заводјасса да Торн-тон да Сампсоньевскöй мануфактурнöй фабрикајас-са рабочöјјас.

Первој мај лун быд во öтмечaйтöм куза П-öд ин-тернационалlөн первојя конгресс решеније јылыс ми, пiтерса рабочöјјас, тöд-мaлiм некимын источник-јасыс, торјөн, заграничнöй газетјасыс, кöни гiжисны рабочöјјаслөн первомајскöй демонстрацијас куза, по-лицијакöд столкновенијејас јылыс.

Пiтер улын мајевка ну-öдöм куза предложеније централнöй кружокын кы-пöдiс ыжыд спорјас. Öткы-мын јортјас полисны, мыј демонстрирујтана политичес-кöй выступленије вермас вaјöдны рабочöй организаци-јас разгромö, кодјасöс вöли лöсöдöма 2-3 во чöжөн, ыжыд ужјас пуктöм бöрын. Тајö војасын пiтерскöй ра-бöчöјјас пöвсын да торјөн мешчана пöвсын вöли обы-чај: быд первој мај лунја-сö мунны Јекатерингофскöй паркö семјасöн да пујас улын вöчавны неыжыд пирушкајас. Кодi-кö цент-ралнöй кружокса шленјас пiыс щöктiс кушöм-кö по-лана вылын сувтöдны ас-сыс самöвар да щaј југ моз вiставны речјас. Тајö сугуб-бöја «семејнöја» вопросöд разрешитöмыс вöли дугöдö-ма. Медым петны том ор-ганизацијалы полицијакöд стокновеније куза опас-ностыс, ми вöчим немецкöй рабочöјјас пример сертi—празникöс нуöдны не первој мај, а первој воскресеније да та вылö коравны сöмын бура прöверитöм јортјасöс.

Меным да кузич Жeгор Афанасјевлы вöли поручи-тöма Пiтер улын мајевка нуöдöм вылö места корсöм. Жeгорлөн вöли пыж. Ми сы-кöд муним Фонтанка куза,

мöс заграицаса мијан јорт-јаслы да горöдам накöд öтщöщ:

Долој капитализм!
Med олас социализм!
Кыпöдам роч революци-јалыс знамја да гiжам сы вылö:
Долој царскöй монархи-јас!
Med олас демократичес-кöй республика!
Јортјас! Ми празнујтам та-лун Мај 1-ој лун!
Med олас Мај 1-ој лун!
Med олас международ-нöй Социал-демократија!
Med олас Россијскöй Социал-де-мократическöй Рабочöй Партија!

Рос. Соц-дем. Рабочöй Партијалөн Централнöй Комитет.

Россијаын медвоґа мајевка 1891 во, Петербург

петiм море вылö да видла-лим Голодај di. Местаыс мијан ез пондравитчы. di вöли пастöм, сiк-жö зев сö-кыд вöли полиција аззылтöг вуждöны татчö тöдчымöнја јöз.

Та бöрын ми муним Пути-ловскöй завод сајö, вöрö, да азим колана места ма-јевка нуöдöм вылö. Сыöз, медым јуртны јöзлы, ми кыз колö тöдмaлiм местасö да рајонјасса представител-јаслы лöсöдiм маршрутјас. Например, рабочöјјаслы, код-јас олöны Невскöй лаврајас сајын, колö вöли локтны мујас вывтi, мукöдјаслы—локтны пыжөн берег дiн-ти да с.в.

Мајевка воґвылын ми ин-дiм ораторјасöс да видла-лим најö выступленијејас-лыс конспектјасö. Жeгор Афанасјевлы колö вöли ха-рактеризујтны рабочöй клас-лыс общöјö положенијесö да корны најöс тыш вылö, Нiколај Богдановлы—вiс-тавны мијан требованијејас-лыс программа, Владимир Прошин да Федор Афанас-јевлы вiставны öзтыс агита-ционнöй речјас. Мајевка ко-тыртöм бöрын, централнöй кружок решитi интелли-гент-ораторјасöс не лезны.

... Вöли чудеснöй шондiа асыв, кор ми Афанасјевкöд локтид полана вылö. Мö-дiм виччыны рајонса деле-гатјасöс, 11 часын мытчы-сiсны мајевкаса первој участникјас. Најö локтисны 3—5 морта группајасөн, локталисны пыжасөн, уна-өн локталисны вöвјасөн Пу-тиловскöй заводöз, а сеты-саң мöдöдчисны лöсöдчöм местаö. 200 мында морт сулалисны кругөн неыжыд мылк гöгöр, кодi вöли ми-јан ораторјаслы трибунадн.

Унжык тани вöлины Пути-ловскöй, Обуховскöй да Балтiјскöй заводјасса ра-бочöјјас. Јöз вöлины пас-тасöмаде празничнöја. Код-кö кыпöдчiс кыз пу вылö да сувтöдiс гöрд флажок.

Вöрын вöли лöн. Сылö-мыс остерегајтчисны. Кодi вермис представитны сeki сурс знамјајасөн украсiтöм, песнајасөн, музыкаөн, кы-пыдлунөн тырöм мијанлыс мај празнујтны Пiтер.

Заводитчiс мiтинг. Речјас вöлины жеыдöс но зев јосöс тон сертi.

—Јортјас! Талунја лун

нем кeжлö должен колны мијан паметын,— заводитчiс вiставны ассыс речöс Жeгор Афанасјев.—Сöмын та-лун, медвоґаыс, ми верми м чукöртчыны Петербурґлөн став помјасыс тaјö скром-нöй собраније вылö да пер-војыс-на кывзыны рабочöй-јортјаслыс пöс кывјас, кодјас корöны мијан вына политическöй да економичес-кöй врагјаскöд тыш вылö. Да, јортјас, ташöм враг аз-рöмөн да тöдтöг, мыјын сылөн выныс, а сiк-жö ас-сыным неыжыд јöзлыд аз-рöмөн, кодјас бостöны ас выланыс тaјö тышöс, му-кöдјас вермасы не вери-чыны мијан вермöмјас ус-пех вылö: најö отчаянiје-ын да трусостөн шыбытö-ны мијанлыс радјас. Абу сiк, јортјас, ми долженöс чорыда надејтчыны мијан вермöмјас вылö. Мијан сö-мын колö вооружитны а-нымöс вына оружиен,—а тaјö оружиеыс ем челове-чество развiтiје куза исто-рической законјас тöдöм,— мијан сöмын колö анымöс вооружитны тaјөн, сeki ми быдлабын вермалам врагöс. Некушöм притесненијејас да рöдина вытöмјас, турмаын пукöдöмјас да Сiбирö мö-дöдöмјас оз бостны мијан-лыс тaјö оружијесö.

Мијан ораторјаслыс реч-јасöд гiжiс мајевка вылö случајнöја вескалöм гимна-зист Свјатловскiј (бöрын-жык лоi виднöй профессо-рөн). Сы отсöгөн Жедевa-ын вöли издајтöма «Четыре русских рабочих» нiма бро-шура. Сöмын тaјö брошу-ра сертi да заграничнöй га-зетјас куза полиција тöдмa-лис собраније јылыс, код вöли нуöдöма сiјö ныр улын.

Речјас бöрын лоiны пöс беседaјас да спорјас. Муна-лисны кујим часын неыжыд группајасөн лöсöдöм марш-рутјас сертi. Помнiта, тор-ја рабочöјјас мунiгөн ну-жöдiсны «дубинушка», сiјö војасын радејтана сылан-кыв.

Сiјö кадсаң колi 47 во. Но рабочöјјас паметын олö да дыр-на мöдaс овны первој россијскöй мајевка-лөн воспоминанијејас.

М. I. Бруснев.
(Россијаын первој ма-јевкаса участник).

(Бостöма „Правда“ газе-тыс).

М. Т. Артејева

Ыжыдык вермөмјас шедөдәмөј, јортјас!

Радостноја да торжественноја мијан Советској странаса ужалыс јөз талун празднујтө мај первој лун. Мијан рөдинаса счастливөј гражданајаслы первој мај—тајө победившөј социализмдөн всенароднөј праздник, став советској народлөн морально-политическөј јединствоа мөгучөј демонстрација, Ленин—Сталин партија бердө сплоченностлөн демонстрација, советској народлөн социализм странаде дорјөмын фашистскөј војна өзтысјаскөд медбөрја бир војтөз тышкасөм былө демонстрација.

Капиталистическөј странајасса ужалыс јөз пөвсын ыжыдалө ужасајушщөј нужда. Рабочөј сені бостөнищенскөј уждон. Массөвөј ужтөмалөм—быдлуна јавленіе. Талун став мирса рабочөј класс ыстөбіа пөс чөлдө капиталса пленникјаслы. Белманлыс нымсө, германскөј ужалыс јөзлөн вожд, немецкөј народлөн вернөј пі, талун вылыс радејтөмдөн шуасны миллионјас ужалыс јөз.

Кығи став советској страна са ужалыс јөз, а сиз-жө

и мијан районуса ужалыс јөз талун ыжыд вермөмјас-сөн встретитасны всенароднөј праздник.

Ыжыд хозајственнополитическөј мөгјас сулалөны мијан районуса ужалыс јөз воын. Јун 26-өд лундө лөбны РСФСР-са да Комі АССР-са Верховнөј Советјасө бөрјасөмјас. Ми долженсө та кежлө шедөдны тырдаглу, Верховнөј Советјасө бөрјаны ужалыс јөзлыс медеа достөјнөј да вернөј јөзсө, кодјас делө вылын петкөдлісны мијан Сталинскөј Централнөј Комитетлы аснысө ставнас преданнөјөн.

Локтан лунјасын колө разрешитны успешнөја да вылын качествен кылөдчан ужјас. Некемын лун мыстө заводитчас гөра-көза. Став вын тајө ыжыд хозајственнополитическөј мөгјасө разрешитөм былө!

Ме, кыз тијанөн бөрјөм СССР-са Верховнөј Советө депутат, ставнас еска, мыј ти вылын качествен да срокыс воэ помаланнөј тајө ужјасө.

Ыжыдык вермөмјас шедөдәмөј, јортјас!

„Человек с ружьем“ кинофильм

„Ленфильм“ кино студия-өн заводитчис „Человек с ружьем“ филмлөн сьемка. Тајө мијан рөдинаса рабочөјјас да крестана костса братскөј союз да дружба јылыс филм, код обеспечит

тис большевикјаслыс 1917 во са октабрын вермөм.

Филмын торја централнөј эпизодјасын петкөдчысөсны В. И. Ленин да И. В. Сталин.

(ТАСС).

Мед олас СССР-са равноправнөј нывбаба, государствоөн, странаса хозајственнөј да культурнөј делөјас-өн управлајтөмын активнөј участница!

РСФСР-са Верховнөј Советө бөрјасигөн мукөд Сојузнөј да Автономнөј республикајасса бөрјасысјаслы бөрјасан право сетөм јылыс

Всероссијскөј Централнөј Исполнительнөј Комитет Президиумлөн шуөм

Всероссијскөј Централнөј Исполнительнөј Комитетлөн Президиум шуө:

1. РСФСР-са Конституција 18-өд статта подув вылын, мукөд Сојузнөј да Автономнөј республикајасса бөрјасысјаслы, кодјас имеитөны „бөрјасан право былө удостовереніе“ да воисны-кө најө РСФСР-са территория вылө РСФСР-са Верховнөј Совет бөрјиг кежлө бөрјасанправо сетчө „бөрјасан право былө удостовереніе“ да личностлыс удостовереніе петкөдлөм бөрји.

2. Мукөд Сојузнөј республикајасса бөрјасысјаслы, кодјас РСФСР-са территория вылын находитчө-

ны кочевникјасөн соответствующешщө Сојузнөј да Автономнөј ЦИК-са Президиумјас разрешитөмдөн лөзны 25 бөрјасыс неещажык лөдөн торја избирательнөј участокјас котыртөм, кодјас кутасны пырны Сојузнөј да Автономнөј республикајасса бөрјасан округјасө.

Всероссијскөј Централнөј Исполнительнөј Комитетын председател—М. Калинин.

Всероссијскөј Централнөј Исполнительнөј Комитетын секретарлыс делөјас нудыс ВЦИК Президиумса шлен—А. Артухина.

Москва, Кремль 1938 во, апрел 26-өд лун.

Москваын бөрјасан кампаніе заводитчөм

Ленинскөј районуса агитаторјас да пропагандистјас собрание вылын М. И. Калинин јортлөн выступление

Апрел 26-өд лундө заводитчис РСФСР-са Верховнөј Советө бөрјасөм куза бөрјасан кампаніе. Тајө луныс вөлі ознаменујтөма ыжыд собраніеөн, кодө вөлі сөбма локтан бөрјасөмјаслы. Столицаса Ленинскөј районуса агитаторјас, пропагандистјас, бесөдчикјас да фабриказавод вывса стахановецјас собраніе вылын участвуютис 600 морт.

Международнөј положение јылыс докладөн выступитис СССР Верховнөј Совет Президиумса председател М. И. Калинин. Присутствуютисјас Калинин јортөс встретитисны дыр нужалана бурнөј оваціяөн.

Калинин јортлөн речыс нужалис кык час да жын.

Аслас јаркөј докладын Калинин јорт подробнөја петкөдліс капиталистическөј странајасса рабочөј класслыс положеніесө, буржуазнөј государствојаслыс политика, висталис јапонскөј да китајскөј народ тыш јылыс, кодјас мужественнөја отстаивајтөны асныныс свобода да независимост.

Доклад вөлі кывзөма ыжыд вниманіеөн.

Присутствуютисјас Калинин јортөс колөдөсны пөс рукоплесканиејасөн да „Ура“ горзөмјасөн.

(ТАСС).

Тыр вниманіе агитационнөј ужлы

РСФСР-са да Комі АССР-са Верховнөј Советјасө бөрјасөмјас лундө колөнин лыда лунјас. Тани РСФСР-са да Комі АССР-са ужалыс јөз нөшта кутасны демонстрирујтны партија да правительстволы асныныс преданностысө да асныныс гөлөсјаснысө сетасны коммунистјас да беспартијнөј блоклөн кандидатјас вөсна.

Историческөј бөрјасан јун 26-өд лун кежлө РСФСР-са ужалыс јөз асыланыс босталөны конкретнөј производственнөј көсјасөмјас да откамөд костаныс паскөдөны социалистическөј ордысөм да стахановскөј движеніе, медем јун 26-өд лун кежлө локтны гырыс вермөмјасөн.

Мијан районын СССР-са Верховнөј Советө бөрјасөмјас дырји агитационномассөвөј уж вөлі пуктөма, пөзө шуны, бура і тајө шедөдөм резултатсө колө вөлі закрепитны өнија бөрјасан кампаніе дырји, но тајө шедөдөм успехјас былө

өткымын меставывса векөдлысјас лантөдчисны.

Район паста өни ужалө 315 агитатор, сыыс кынчө бесөдчикјас да чтепјас ужалөны 128 морт. Тајө уж былө индөм јөзыс агитационнөј уж нудөбны регуларнөја.

Кружковөј агитацијаөн шымыртөма 4429 мужчина да 3323 нывбаба. Индивидуальнөј агитацијаөн шымыртөма 450 избирательс. Ставсө район паста агитационнөј ужөн шымыртөма 8202 избирательс.

Тајө лыдпасыс петкөдлө, мыј агитационномассөвөј уж мијан районун мунө јона-на жеба. Районын лыдысө 14700 дорыс унжык избиратель, а агитационнөј ужөн шымыртөма сөмын жындорыс неуна унжык избирательс.

Колө пуктыны ыжыдык вниманіе агитационномассөвөј уж паскөдөмлы. Шымыртны агитационнөј ужөн став избирательс да јун 26-өд лун кежлө локтны гырыс вермөмјасөн. Колегов.

Митинглөн резолюција

Ми, Ізва райцентрса ужалыс јөз ыжыд радостөн да кыпыдлунөн встретитим Всероссијскөј Централнөј Исполнительнөј Комитет Президиумлыс да Комі АССР-са Исполкомлыс РСФСР-са да Комі АССР-са Верховнөј Советјасө бөрјасан лун назначитөм јылыс да избирательнөј кампаніе заводитчөм куза шуөмсө.

Колан, СССР-са Верховнөј Советө бөрјасөмјас дырји советскөј странаса ужалыс јөз петкөдліс ассыс политическөј да моральнөј јединствосө. Окмысдас миллионыс унжык ужалыс јөз гөлөсүјтис коммунистјас да беспартијнөјјас Сталинскөј блок вөсна. Такөд өтщөщ став мијан странаса ужалыс јөзлөн кыптис политическөј активност, најө шедөдөсны, СССР-са Верховнөј Советө бөрјасөмјаслы ознаменујтөмдөн, выльырыс производственнөј вермөмјас.

Ми, Ізва райцентрса ужалыс јөз локтан, РСФСР-са да Комі АССР-са Верховнөј Советө бөрјасөмјас ознаменујтам выль производственнөј вермөмјас шедөдөмдөн. Мијан воын сулалыс став хозајственнополитическөј мөгјас (вөр кылөдөм, тувсов гөра-көза нудөдөм, сөм чукөртан план) тыртам срокыс воэ 100 процөнт былө.

Ми, Ізва сиктса ужалыс јөз 1938-өд во са јун 26-өд лундө ставөн, кыз өти, лөктам избирательнөј урнајас өнө да ассыным гөлөсјас сетам советскөј народлөн медеа вернөј пијан да нывјас вөсна, кодјас аснысө делө вылын петкөдлісны Великөј Ленин—Сталин партијалы ставнас преданнөјөн.

Ми, нөшта былө кыпөдам большевистскөј бөителност да мөдам, кыз некор, ердөдавны народлыс врагјасөс троцкистско-бухаринско-рыковскөј бандитјасөс, буржуазнөј националистјасөс, народлыс став врагјасөс.

Мед олас коммунистјаслөн да беспартијнөјјаслөн блок сојузнөј да автономнөј республикајасса Верховнөј Советјасө воан бөрјасөмјасын!

Мед олас радејтана вожд Сталин јорт!

Решительное ведомствено колхоз- ясон лезомошыбкакас

ВКП(б) Обком аслас март 26-д лунса шудмын чоры-да индис уна колхозясон лезомошыбкакас жылыс. Тајо шудмын торјон влі индома мијан районвса колхозясын вїзму артеллыс устав нарушајтом куза фактјас жылыс, лезомошыбкакас нжж-јо исправлајтом куза.

Ізваса партїјној, сџветској да земелној органјасса вескџдлана ужјас вылын дыр кад чџж пукалісны народлџн врагјас Калинин, Дер'абин, Репин да мукџд, кодјас асланыс вредителској уж нубџдмџн Изваса ужалыс јџзлыс кыпџдїсны недовольство, колхозясыс массџвџја честнџ колхозникјасџ вџтлалџмџн, вїзму плошщад чїнталџмџн да грубџја колхознџ устав нарушајтомџн.

Воыс-воџ бџдмџ да паскалџ колхозяслџн социалистическој скџтвїзџм, но вїзму овмџсса руководствџныс вџвлџм состав бџдногыс зїлс чїнтыны скџтјурлыд, скџтлы блан условїе лџсџдџтџмџн да вїз площщад чїнтџмџн.

Мијан районн влі грубџја нарушајтџма колхознџ устав. Вїз площщад содџтџм пыџдї чїнтџма 200 сурс гектар. 1937-џд воын вџштџма 20 колхозса председателџс, 17 бригадџрс, 7 коңухџс, 10 скџтнїцаџс, 4 телатнїцаџс, МТФ-са 7 јуралысџс, 6 щџтџводџс. Район паста вџтлџма колкџзыс 32 кџжајство.

Торја јона мунїс колхознџ устав нарушајтом Брыкаланској сїктџсџветувса колхозын. Сџні џтпырїџ вџтлавлїсны пачкајасџн. А обшџшџ собранїе вылын 309 кџжајство пыс участвїтїсны сџмын 102 хожајство.

Сїз-жџ уна колхозяс разбазарївајтїсны кытџџсурџ колхознџ сџм. Напрїмер, район паста колхозникјаслы переавансїрујтџма 238.884 шајт сџм, а честнџ колхозник — стахановецјаслџн важ ужалџмыс колџна колхозяслыс бостны 40 сурс шајт мында. Торја уна переавансїрујталџма: Калинин нїма колхозлџн—25.182 шајт, „Трактор“ колхозлџн—12.633 шајт, Зыков нїма колхозлџн—10.188 шајт, „Комсомолец“ колхозлџн — 43.153 шајт, „Красноборец“ колхозлџн—13.254, „Набат“ колхозлџн—10.730 шајт, а сїз-жџ переавансїрујталџма і мукџд колхозяслџн.

Устав сертї админїстративнџ расход поџџ вїзны 2 прџцент мында, а Порожској сїктџсџветувса „Сїла“ колхозлџн админїстративнџ расход вїџма 7 прџцент.

Сїз-жџ устав сертї натуралнџ част куза авансїрујтџџ 15-20 прџцент, а унжык колхозясын натуралнџ част куза авансїрујталџмаџс 40-50 прџцент вылџ.

Абу бур положенїеыс

нџбасыс нывбабајаслы декреталнџ отпускјас сетџм куза. Напрїмер, „Красноборец“ колхозса правленїе 1936-џд воџ 42 нџбасыс нывбабајаслы абу сетлџма декреталнџ отпуск. Емџс і сещџм фактјас, мы јуна колхозясса руководителјас колхозникјаслы турун, нес вайџмјас вылџ вџвјас оз сетны.

Мијан районса колхозяслы колџм во государство сетлїс 10 сурс шајт сџм мџстџм колхозникјаслы мџс јас лџсџдџм вылџ, но сїџ сџм пыс вїџма ставсџ 6100 шајт мында, но і сы пыс нџшта-на абу еща вїџма мукџд целјас вылџ. Талунја лун кежлџ район паста мџстџмјас лыдџысџны 391 кџжајство. џџи Калинин нїма колхозын мџстџмыс лыдџысџ 41 кџжајство.

Колхозясџн былунја ловја вескџдлџм абутџм вџсна уна колхозясын жебміс колхознџ дїсциплїна да колхознџ демократїјалџн принципјасыс торја вескџдлысјасџн лоїны вежџмаџс админїстрированїе вылџ. Напрїмер, Мохча сїктџсџветувса Киров нїма колхозын џнџз-на абу јуклџма 1937 вога локтан доходјас, кџт ескџ і колхозяслыс отчетјас составлајтом да колхозникјаслы доход јуклџм куза СССР-са Наркомземџн установїтџм срокјас важџннїн коліны.

Вїзму артеллыс сталинској устав грубџја нарушајтџмјас ем резултант сылџн, мыј партїјној вескџдлысјас вунџдїсны партїјалыс да лычџ Сталин јортлыс унапџв вїставлџм сы жылыс, „мыј колхознџ стрџ оз чїнты, а содџтџ партїјалыс да правїтелствџлыс вїзму овмџс паскџдџм вџсна тџждысџм да кывкутџм.

Татыс петџ, мыј партїја, сїџџ-кџ кџсјџ вескџдлыны колхознџ дџвїженїеџн, должен пырны колхознџ џлџм да колхознџ вескџдлџм став деталјасџ.

Татыс петџ, мыј партїја должен не чїнтыны, а содџтыны ассыс јїтџдјас колхозяскџд, мыј сїџџ должен тџдны колхозясын став вџчџсан торсџ, медым аскадын локны џтсџг вылџ да предупредїтны колхозяслы грџчїтыс опастностјас“ (Сталин, ВКП(б) ЦК да ЦКК џтувајта пленум вылын реч, 1933 во).

џмџла-на, тыдалџ, усвоїтџмаџс тајџ сталинској инџџдјасџ мијан районса партїјној, сџветској да земелнџ вескџдлысјас. Вїзму овмџс артеллыс сталинској устав грубџја нарушајтџмлџн тащџм вопїјушџџ фактјасыс џнџз-на ез кыпџдны некущџм бојеџвџ тревога мијан районса вескџдлысјаслыс да џнџз ез вџчны асланыс практическој ужын колана выводјас, медым џџјџнжык вескџдавны лезџм џшыбкајас.

Сџмџ Јогџр.

Уст-Усалџн обшџшџ вїд

Уначелаџа мамјаслы 1.300 мїлї- он шајт пособїе

Сџветској Сојузын 250.000 семеествџлыс-нн унжык пџлучитїсны государственнџ пособие. СССР-са Наркомфїн свеџденїејас сертї, Централнџ Исполнїтџлнџ Комїтет да СССР-са Народнџ Комїс-

сарјас Сџветџн уначелаџа мамјаслы џтсџг сетџм жылыс шудмсан (1936 во јун 27-џд лун) 1938-во апрел 1-џ лунџз мынтџма 1.301,9 мїлїон шајт пособие.

(ТАСС)

Сџмын мијан странаын бџдмџны здоровџ чџлад

Комї АССР-са Исполком аслас март 21-џд да апрел 5-џд лунса шудмјасын вынсџдїс Изваса РК-лыс уначелаџа мамјаслы государственнџ пособие сетџм куза шудмсџ да щџктїс сетны пособие 5 во чџж бџд во 2000 шајтџн со кущџм нывбабајаслы:

А. М. Каневалы (Пїлјегор), д. А. Мїшарїналы (Гажа јар), С. Г. Каневалы (дїјур), Ф. З. Берентјевалы (Вертеп), Је. А. Чупровалы (Сїзабск), С. В. Берентјевалы (Кїпїјево), З. К. Бабїковалы (Кельчїјур), Ф. Б. Фїлїповалы (Кельчїјур), Је. С. Фїлїповалы (Мохча), М. І. Каневалы (Изва), А. Ф. Рочевалы (Кедва), Је. Б. Вокујевалы (Кельчїјур), Хр. А. Гметанїналы (Кельчїјур), А. Је. Ануфрїјевалы (Кїпїјево) да А. І. Улашевалы (Извалї).

Мијан сџветској власт да болшевістској партїја тџждысџны былун чџлаџа мамјас вџсна да џталџны материалнџја. Тајџ — уначелаџа мамјаслы чџлаџџс нџшта буржыка воспитајтџм могыс џтсџгыс вермџ вџвсыны сџмын мијан странаын, кџнї бџдмџны жїзнераџостнџ да здоровџ чџлад.

Берентјева.

Јапџнецјас примењајтџны џтравла- јушџџ вџеществојас

Апрел 23-џд лунџ јапонској артїллерїја Уху кар районџ (централнџ Кїтај) кїтајској позїціјас паста лезїс (лыјїс) 20 снарадыс унжык, кодјас імеїтїсны џтравлајушџџ вџеществојас. Кїтајској солдатјас пџвсын емџс газыс џтравїтџмјас. Тајџ лунас-жџ јапонској самолет вывсан влі чџвтџма некымын јаџвїтџџ бакет. Емџс слуџчїјас солџн да сїгаретџн вүзасџмјас, кодјас џтравїтџмаџс јадџн. Бџрја лунјасџ тащџм ногџн влі џтравїтџма некымын кїтајској солдатџс.

(ТАСС)

Іспанїјаса фронтјас вылын

Став восточнџ фронт паста мунџны бојјас. Медса јос сраженїејас мунїсны Средїземно-морској берег пџлџн, Алкала районн (Вїнаросаыс лунвылынжык). Правїтелственнџ војскајас вџтлџны интервентјасџс. Танї, апрел 26-џд лунџ республиканецјас бостїсны некымын позїціја, 150 вїнтовка, 9 пулемїјот да 6 мортїрка.

шїстској самолет нџлыс бомбардїрујтїс (Средїземно-морској берег дорыс) Кастелџн кар. Жугџдлџма уна керкајас, імеїтџдны уна жертвајас.

Кастелџн карџс бомбурдїрујтџм војна дырса кадкџластын медса ожестџченџжык бомбардїровка.

Мукџд фронтјас вылын — абу некущџм вежџџмјас.

(ТАСС)

Зоветтехникумса студентјас мї- тїнг вылын прїмї- тџм резолюціја- ыс

Апрел 22-џд лунџ Зоветтехникумса студентјаслџн да велџдысјаслџн мунїс мїтїнг, код влі сїџма РСФСР-са Верховнџ Сџветџ бџрјысан лун јџзџдџмлы.

Мїтїнг вывса участникјас ыжыд једїнодушіеџн вџстрџтїсны избїратџлнџ кампанїе заводїтчан лун. Најџ кџсџдны подшефнџ Калинин нїма колхозын да техникумыс обслужївајушџџ персонал пџвсын тырвїџџ бура велџдны РСФСР-са да Комї АССР-са Верховнџ Сџветџ јас бџрјысџм куза положенїе да Конституціја. РСФСР-са да Комї АССР-са Верховнџ Сџветџ бџрјысџмјас велџдчысјас кџсџдны вџстрџтїсны сџмын џтлїчно да хорџшо џценкџјасџн.

М. Попџв.

Охотнїкјаслџн прїмер

Пїлјегорса „Краснаја Зар'а“ колхоз прџмыс кыјџм куза 1937-1938 во вылџ сезоннџ план тыртїс 149 прџцент вылџ да сџајтїс 9579 шајт дџн пушнїна. Таыс колхозџс премїрујтџма 300 шајт сџмџн.

Кџлан воџ охотнїк—ударнїк значџкџн премїрујтџлџм охотнїк Шомесџв Гаврїл Іванџвїч (Извалїској еїктџсџвет) тавџ вылџ бостїс кџсјысџмкыны 1500 шајт дџн пушнїна. Сџајтїс 2070 шајт вылџ, лїбџ кџсјысџмсџ тыртїс 135 прџцент вылџ.

Шомесџв бостїс 100 шајт премїја.

„Зар'а свобџды“ колхозыс медса бур охотнїк Канев давїд Александрџвїч 1937-38 во вылџ сџајтїс 2289 шајт дџн пушнїна, лїбџ ассыс кџсјысџмсџ тыртїс 176 прџцент вылџ. Таыс Каневџс Окрпушнїна Сојуз выдвїнїт кандїдатураџн ударнїк-охотнїк значџкџн премїрујтџм вылџ. Тајџ-жџ колхозыс Берентјев Васїлїј Васїлїевїч (охотнїк—значїкїст) сезоннџ кџсјысџмсџ пушнїна сџајтџм куза тыртїс 157 прџцент вылџ, лїбџ сџајтїс 2050 шајт дџн бур кџчествоа пушнїна.

Извалїској сїктџсџветулыс охотнїк Улашев Јосїф Трїфџновїч бџд во-на прџмыс кыјџм куза ассыс кџсјысџмсџ тыртїс содџџдџн. Сїџ і 1937-38 во вылџ тыртїс кџсјысџмсџ 126 прџцент вылџ да сџајтїс 1900 шајт дџн пушнїна. Улашевџс сїз-жџ премїрујтџма 100 шајт сџмџн.

Тащџм јџзыслыс колџ бостны прїмер Изва районвса став охотнїкјаслы, медым ставнас срокыс вожжык тыртны прџмыс кыјан план.

Канев.

џтвџтвџннџ редактор

— Је. Фїлїпов.